

Dosar nr. 2ra-1503/19

Prima instanță: Judecătoria Criuleni, sediul Dubăsari (A. Motricală)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (E. Clim, O. Cojocaru, M. Moraru)

ÎNCHEIERE

04 septembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ion Druță
Dumitru Mardari
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de Emilia Izman, reprezentată de avocatul Dmitri Coștei,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Cabinetul Avocatului „Mocanu Serghei” împotriva Emiliei Izman cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 06 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Cabinetul Avocatului „Mocanu Serghei”, a fost casată hotărârea din 11 august 2017 a Judecătoria Criuleni, sediul Dubăsari și a fost emisă o nouă hotărâre de admitere integrală a acțiunii,

c o n s t a t ă:

La 24 noiembrie 2016 Cabinetul Avocatului „Mocanu Serghei” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Emiliei Izman cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată (f.d. 4-5).

În motivarea acțiunii reclamantul Cabinetul Avocatului „Mocanu Serghei” a indicat că în baza contractului nr. 75 din 16 februarie 2012, încheiat cu Emilia Izman, a acordat ultimei asistență juridică în instanța de fond, apel și recurs în litigiul intentat la acțiunea pârâtei împotriva lui Andrei Racovăț cu privire la încasarea datoriei și dobânzii de întârziere.

Reclamantul a menționat că în temeiul contractului de asistență juridică nr. 75 din 16 februarie 2012, a depus în interesele pârâtei cerere de chemare în judecată împotriva lui Andrei Racovăț cu privire la încasarea sumelor de 30000 de lei, 4000 de dolari și 1700 de euro, cu titlu de datorie, precum și a sumelor de 9958,76 de lei, 1327,82 de dolari și 564,32 de euro, cu titlu de dobândă de întârziere.

Reclamantul a susținut că prin hotărârea din 18 iunie 2012 a Judecătoria Dubăsari, acțiunea depusă în interesele pârâtei Emilia Izman, a fost admisă integral și a fost încasat de la Andrei Racovăț în beneficiul Emiliei Izman sumele de 30000

de lei, 4000 de dolari și 1700 de euro, cu titlu de datorie și sumele de 9958,76 de lei, 1327,82 de dolari și 564,32 de euro, cu titlu de dobândă de întârziere.

Reclamantul a punctat că, hotărârea din 18 iunie 2012 a Judecătoriei Dubăsari, a fost contestată cu apel de Andrei Racovăț, însă apelul a fost restituit fără examinare.

Reclamantul a precizat că în temeiul pct. 2.1. din contractul nr. 75 din 16 februarie 2012, onorariul care urma a fi plătit avocatului a fost convertit în cuantum de 10 % din suma dispusă spre încasare de instanța de judecată cu titlu de restituire a împrumutului și 50 % din suma dobânzii de întârziere.

Reclamantul a relevat că în temeiul acestei clauze, pârâta avea obligația de a-i achita onorariul în sumă de 452,16 de euro, 1063,91 de dolari și 7979,38 de lei, care nu a fost achitat până în prezent.

Reclamantul a notat că a expediat în adresa pârâtei cererea prealabilă, prin care a solicitat în termen 7 zile să-i achite datoria la contul său bancar în sumă de 452,16 de euro, 1063,91 de dolari și 7979,38 de lei, însă Emilia Izman a refuzat achitarea datoriei.

Reclamantul a solicitat încasarea de la Emilia Izman în beneficiul său a sumei de 452,16 de euro, 1063,91 de dolari și 7 979,38 de lei, precum și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 11 august 2017 a Judecătoriei Criuleni, sediul Dubăsari, acțiunea depusă de Cabinetul Avocatului „Mocanu Serghei”, a fost respinsă ca fiind tardivă (f.d. 77, 81-84).

Prin decizia din 16 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Cabinetul Avocatului „Mocanu Serghei” și a fost menținută hotărârea din 11 august 2017 a Judecătoriei Criuleni, sediul Dubăsari (f.d. 100-104).

Prin decizia din 16 iunie 2018 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursului declarat de Cabinetul Avocatului „Mocanu Serghei” și a fost casată decizia din 16 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea cauzei la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată (f.d. 126-130).

Prin decizia din 06 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Cabinetul Avocatului „Mocanu Serghei”, a fost casată hotărârea din 11 august 2017 a Judecătoriei Criuleni, sediul Dubăsari, a fost emisă o nouă hotărâre de admitere integrală a acțiunii depusă de Cabinetul Avocatului „Mocanu Serghei” și a fost încasat de la Emilia Izman în beneficiul Cabinetului Avocatului „Mocanu Serghei” suma de 452,16 de euro, 1063,91 de dolari și 7979,38 de lei, cu titlu de datorie și suma de 1537 de lei, cu titlu de cheltuielilor de judecată compuse din taxa de stat pentru prima instanță, instanța de apel și instanța de recurs.

În consolidarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat că instanța de fond eronat a concluzionat că acțiunea Cabinetului Avocatului „Mocanu Serghei”, a fost depusă cu încălcarea termenului de prescripție extinctivă de 3 ani prevăzut de art.267 din Codul Civil, or clauzele contractului nr. 75 din 16 februarie 2012 nu stipulează expres și nici nu stabilesc termenul exact de executare a obligației stipulate în pct. 2.1 din contract menționat.

În circumstanțele descrise, instanța de apel a menționat că în cazul dat sunt aplicabile prevederile art. 575 alin. (1) Cod Civil, care expres prevede că, în cazul în care termenul de executare a obligației nu este determinat și nici nu rezultă din natura acesteia, creditorul are dreptul de a pretinde oricând executarea ei, iar

debitorul este îndreptățit să o execute oricând. Dacă datoria de a executa imediat nu rezultă din lege, contract sau din natura obligației, debitorul trebuie să execute obligația în termen de 7 zile din momentul cererii creditorului.

De asemenea, instanța de apel a menționat că art. 272 alin. (3) Cod Civil, prevede că, în raporturile juridice în care nu este stipulat termenul executării obligației sau în care executarea poate fi cerută oricând, termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data când debitorul trebuie să execute obligația. La caz, termenul de prescripție a început să curgă de la 24 iunie 2016, adică din data când intimata a primit de la apelant cererea privind executarea obligației.

Mai mult, instanța de apel a menționat că pct. 9.1 din contract, stipulează că, contractul intră în vigoare din momentul semnării de către părți și este valabil până la executarea deplină de către părți a obligațiilor asumate. Deci, din clauza contractuală în cauză rezultă că termenul expirării obligațiilor va avea loc la data când obligațiile vor fi executate de ambele părți.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că termenul expirării valabilității contractului în cauză nu a expirat până în prezent, el v-a expira odată cu executarea de către intimată a obligațiilor contractuale de achitare a serviciilor acordate de către apelant.

În consecință, instanța de apel a conchis că apelul este întemeiat și urmează a fi admis, cu casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii de chemare în judecată în sensul în care a fost formulată de reclamant.

La 31 mai 2019 Emilia Izman, reprezentată de avocatul Dmitri Coștei a declarat recurs împotriva deciziei din 06 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei contestate și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea cererii de recurs, recurenta Emilia Izman, reprezentată de avocatul Dmitri Coștei a indicat că a făcut cunoștință cu decizia din 06 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, la 10 aprilie 2019, iar din motiv că nu este de acord cu aceasta a înaintat prezentul recurs.

Recurenta Emilia Izman, reprezentată de avocatul Dmitri Coștei a menționat că conform pct. 6.1 din contract, părțile au stipulat, că la finisarea obligațiilor prevăzute de contract avocatul și clientul semnează în termen de 2 zile calendaristice un act de primire predare a serviciilor. În caz de neîntocmire a actului de predare primire a serviciilor în termenul de 2 zile calendaristice, ele se consideră executate integral.

Recurenta Emilia Izman, reprezentată de avocatul Dmitri Coștei a punctat că chiar dacă în conținutului contractului părțile nu au indicat o dată concretă când onorariul urma a fi plătit, reieșind din natura obligațiilor, condițiile și obiectul contractului rezultă că plata pentru serviciile acordate urma a fi efectuată la expirarea a 2-ă zile calendaristice, de la devenirea irevocabilă a hotărârii, când procesul judiciar s-a încheiat, iar odată cu aceasta avocatul și-a finisat obligațiile.

Recurenta Emilia Izman, reprezentată de avocatul Dmitri Coștei a notat că în cazul în care nu i-a achitat intimatului Cabinetului Avocatului „Mocanu Serghei” onorarul convenit, ultimul a cunoscut despre încălcarea dreptului și a fost în drept să se adreseze cu acțiune pentru a-și apăra drepturile, însă aceasta a fost depusă prin intermediul oficiului poștal abia la 22 noiembrie 2016.

Recurenta Emilia Izman, reprezentată de avocatul Dmitri Coștei a precizat că este cert faptul că depășirea termenului de înaintare a acțiunii duce la pierderea dreptului la acțiune. Astfel, ținând cont de faptul că părțile nu au întocmit un act de primire predare a serviciilor conform pct.6.1 din contract, termenul de 3 ani de zile a început să curgă de la 02 ianuarie 2013, data când a fost stabilit în mod expres că serviciile se consideră executate integral.

Recurenta Emilia Izman, reprezentată de avocatul Dmitri Coștei a relevat că acțiunea prin care se solicită încasarea datoriei pentru serviciile prestate în baza contractului de asistență juridică, a fost depusă la 22 noiembrie 2016, fapt care atestă indubitabil că termenului de prescripție prevăzut la art. 267 alin. (1) Cod civil, a fost încălcat. Or, termenul de adresare în instanța de judecată a început să curgă din ziua expirării termenului de 2 zile calendaristice, adică de la 30 decembrie 2012, data când hotărârea Judecătoria Dubăsari a devenit irevocabilă și părțile au stabilit în mod expres că serviciile se consideră executate integral, și a expirat la 02 ianuarie 2016.

Recurenta Emilia Izman, reprezentată de avocatul Dmitri Coștei a menționat că alegațiile reclamantului/intimat că termenul de prescripție curge de 24 iunie 2016 când pîrîta a primit de la el cererea privind executarea obligației, poartă un caracter declarativ.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

După cum denotă materialele cauzei, copia deciziei motivate din 06 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată participanților la proces, la 22 noiembrie 2018, conform informației anexate la materialele cauzei (f.d. 174), însă date confirmative despre recepționarea acestora de către părți, la materialele cauzei lipsesc.

În aceste circumstanțe, instanța de recurs precizează că recursul a fost declarat de Emilia Izman, reprezentată de avocatul Dmitri Coștei, cu respectarea termenului indicat la art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă.

La 28 iunie 2019 în adresa intimatului Cabinetul Avocatului „Mocanu Serghei” a fost expediată copia recursului declarat de Emilia Izman, reprezentată de avocatul Dmitri Coștei (f.d. 174).

La 02 august 2019 intimatul Cabinetul Avocatului „Mocanu Serghei” a depus referință la recursul declarat de Emilia Izman, reprezentată de avocatul Dmitri Coștei, prin care a solicitat declararea recursului ca inadmisibil, în temeiul art. 433 lit. b) Cod de procedură civilă.

Examinând temeiurile recursului declarat de Emilia Izman, reprezentată de avocatul Dmitri Coștei, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că, normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau

aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Respectiv, instanța de recurs reține că, examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs, cu temeiurile prevăzute la art. 432 Codul de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat de Emilia Izman, reprezentată de avocatul Dmitri Coștei, se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Subsidiar, se menționează că, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a, Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv, numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Din recursul declarat de Emilia Izman, reprezentată de avocatul Dmitri Coștei nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO, în jurisprudența sa, a constatat că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise (cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85).

Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare, depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective. Trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile, care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmerts împotriva Suediei hotărâre din 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1-1¹) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 Cod de procedură civilă și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Încheierea privind inadmisibilitatea recursului se plasează pe pagina web a Curții Supreme de Justiție la data emiterii și se transmite tuturor participanților la proces și reprezentanților acestora.

În asemenea circumstanțe, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Emilia Izman, reprezentată de avocatul Dmitri Coștei nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Emilia Izman, reprezentată de avocatul Dmitri Coștei împotriva deciziei din 06 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Cabinetul Avocatului „Mocanu Serghei” împotriva Emiliei Izman cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ion Druță

Judecătorii

Dumitru Mardari

Nina Vascan